

Utrikes och inrikes trafik med fartyg

År och kvartal 2001

TK0802

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Transporter och kommunikationer

A.2 Statistikområde

Sjöfart

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

A.4 Ansvarig

Myndighet/organisation: Statens institut för kommunikationsanalys (SIKA)

Adress: Box 17213, 104 62 Stockholm

Kontaktperson: Lennart Thörn

Telefon: 08-506 206 81

Telefax: 08-506 206 10

E-post: lennart.thorn@sika-institute.se

A.5 Producent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån (SCB), MR/TRP

Adress: 701 89 Örebro

Kontaktperson: Margareta Södergren

Telefon: 019-17 63 02

Telefax: 019-17 65 69

E-post: margareta.sodergren@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Skyldighet att lämna uppgifter till undersökningen gäller enligt lagen (SFS 2001:99) om den officiella statistiken, förordningen (SFS 2001:100) om den officiella statistiken och SIKA:s föreskrifter (SIKA-FS 2001:03)

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

SIKA är registeransvarig myndighet och ansvarar för gallring och arkivering av materialet.

A.9 EU-reglering

Direktiv 95/64/EG om förande av statistik över gods- och passagerarbefordran till sjöss gäller för alla medlemsstater från den 1 januari 1997. Statistikdirektivet avser både inrikes och utrikes varutrafik till sjöss.

A.10 Syfte och historik

Statistik över godshantering i svenska hamnar och lastageplatser har publicerats sedan början av 1900-talet.

Från och med 1996 har statistiken om utrikes och inrikes trafik med fartyg anpassats till EU-direktiv avseende gods- och passagerarbefordran till sjöss.

Syftet med undersökningen är att belysa inrikes och utrikes trafik med fartyg vad gäller såväl transporterade varor som passagerare.

Samtliga uppgifter till statistiken har från och med 1996 samlats in kvartalsvis från svenska hamnar och lastageplatser. Liknande undersökningar har tidigare genomförts årsvis.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används som underlag för transportpolitiska beslut, särskilt vad gäller hamnarnas verksamhet.

Användarna är samhällsplanerare på lokal, regional och riksnivå. Vid trafik- och miljöplanering utgör sjötransporter viktiga inslag i samhällsdebatten.

För övrigt används statistiken av bl.a. transportnäringens branschorganisationer, SJ, Sjöfartsverket, högskolor och universitet.

A.12 Uppläggning och genomförande

Statistiken omfattar fartygs-, varu- och passagerartrafiken i svenska hamnar och lastageplatser. Undersökningens objekt är "havsgående fartyg som anlöper svenska hamnar för lossning och/eller lastning". Uppgifterna lämnas vanligen per fartygsanlöp. Undersökningen genomförs enligt följande.

- Samtliga svenska hamnar och lastageplatser - rampopulation, ca 150 hamnar
- Enkätkonstruktion
- Utsändning av enkäter (blankett eller elektronisk enkät)
- Inflöde. Rapportering till SCB sker kvartalsvis
- Avregistrering
- Påminnelser
- Kodning
- Dataregistrering av blanketter samt inläsning av elektroniska enkäter
- Granskning, Validitetskontroller
- Eventuell återkontakt med uppgiftslämnaren
- Upprättning av materialet
- Tabeller
- Utvärdering/analys av resultaten
- Nyhetsmeddelande
- Statistisk rapport

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

Statistik över godshantering i svenska hamnar och lastageplatser har publicerats sedan början av 1900-talet. Före år 1960 genomfördes undersökningen av Kommerskollegium och därefter av SCB. Sedan 1995 ansvarar SIKÄ för

statistiken.

Från och med 1996 har en ny statistik över utrikes och inrikes trafik med fartyg utarbetats enligt EU-direktiv, 95/64/EG.

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Statistiken belyser fartygs-, varu- och passagerartrafiken i svenska hamnar och lastageplatser. De viktigaste variablerna är transporterad godsmängd, antal fartyg, container med och utan last samt passagerare. Uppdelningar görs bl.a. efter inrikes/utrikes fart och varugrupp.

1.1.1 Objekt och population

Undersökningens objekt är fartyg som anlöper svenska hamnar och lastageplatser.

1.1.2 Variabler

De viktigaste variablerna presenteras nedan.

Variabelförteckning för trafik:

<i>Variabel</i>	<i>Beskrivning</i>
HamnKod	<i>Locode</i> för redovisningshamnen
Manad	Redovisningsperioden
Riktning	Huruvida fartyget ankommer eller avgår
Signal	Fartygets signal
FartNamn	Fartygets namn
BruttoDrakt	Bruttodräktighet
FartTyp	Fartygstyp
Flagg	Fartygets flagg
NarmKustKod	<i>MCA</i> för kuststräcka utanför EES som fartyget närmast ankom från / avgick till.
NarmHamnKod	<i>Locode</i> för hamn inom EES som fartyget närmast ankom från / närmast avgår till.
AntAnkAvg	Antal ankomster/avgångar som denna trafikering omfattar
UtlLast	Innehar fartyget vid ankomsten/avgången upplossad last till/från utlandet.
TypFart	Typ av fart

Variabelförteckning för last:

<i>Variabel</i>	<i>Beskrivning</i>
HamnKod	<i>Locode</i> för redovisningshamnen
Månad	Redovisningsperioden

Riktning	Huruvida fartyget ankommer eller avgår
LastTyp	Lasttyp
VaruKod	Varukod
TermKustKod	MCA för godsets ursprungs/destinations kuststräcka
TermHamnKod	<i>Locode</i> för godsets ursprungs/destinations hamn
Bruttovikt	Godsets bruttovikt i ton
Transito	Därav transitogods
AntMedLast	Antal containrar eller mobila enheter med last
AntUtanLast	Antal containrar eller mobila enheter utan last
AntPass	Antalet personbilar, passagerarbussar eller passagerare (styrs av lasttyp)

1.1.3 Statistiska mått

De statistiska mått som används är antal och summa för godsmängd och transportarbete. Även medeltransportlängd redovisas.

1.1.4 Redovisningsgrupper

De viktigaste indelningarna i redovisningen är:

- Hamn
- Transportområdesgrupper
- Typ av fart, om fartyget gått i inrikes eller utrikes fart
- Varugrupp, vilken typ av vara som transporterats
- TEU-enheter (Twenty foot Equivalent Units), avser fraktcontainer
- Lossade respektive lastade varor

Transportarbete och medeltransportlängd redovisas per varugrupp.

1.1.5 Referenstider

Kalenderår och kalenderkvartal.

1.2 Fullständighet

Totalundersökning

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Undersökningen bygger på en totalundersökning av rikets hamnar och lastageplatser. Statistiken över den totala godshanteringen bedöms ha en god tillförlitlighet. Däremot saknas fullständig redovisning om hur varutrafiken är fördelad på varugrupper, särskild vad gäller enhetsgods.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Totalundersökning av samtliga svenska hamnar och lastageplatser.

2.2.2 Ramtäckning

Uppgifter har samlats in från samtliga svenska hamnar och lastageplatser utom rena fiskehamnar. Statistiken avser fartyg med en bruttodräktighet om 20 och däröver. Fartyg som endast seglar på inre vattenvägar eller i nära anslutning till skyddade vatten ingår ej i undersökningen, ej heller fartyg som anlöper hamnar för bunkring och proviantering.

2.2.3 Mätning

Uppgifter lämnas via blanketter eller via elektroniska enkäter med hjälp av en Excel-applikation, utvecklad särskilt för ändamålet. Dessutom lämnar ett mindre antal hamnar uppgifter direkt ur sitt datasystem i ett överenskommet format. Uppgifterna lämnas vanligen per anlop. För färjor och fartyg i linjetrafik lämnas uppgifter aggregerat per månad. Rapportering till SCB sker kvartalsvis. Mätfel kan förekomma i form av bl.a. felaktiga varuklassificeringar och felaktiga kvantiteter men är troligen av mindre omfattning. Dessutom tillkommer möjligheterna till felkodning av hamnkoder. Detta innebär att en vara och varukvantitet registrerats på fel hamn. Dessa fel har, i de fall de upptäckts, rättats till och lagts till ”okänd destination” om inte den rätta hamnen kunnat lokaliseras.

2.2.4 Svartsbortfall

Undersökningen, som bygger på en totalundersökning av rikets hamnar och lastageplatser, har ett svartsbortfall för enstaka fartygsanlop. Bortfall för den inrikes fartygs- och varutrafiken har kunnat hämtats från övriga svenska hamnars uppgifter. Vid bortfallskorrigerings har även föregående års uppgifter använts.

2.2.5 Bearbetning

Insamlat material har granskats och kodats. Vid ofullständiga och orimliga uppgifter kontaktades uppgiftslämnaren för kontroll och komplettering av uppgifter. Därefter dataregistrerades blanketterna och slutligen gjordes validitetskontroller med efterföljande utredningar och eventuella ändringar.

2.2.6 Modellantaganden

Metod, för beräkning av transportarbetet efter svenska kusten, finns redovisad i SIKA:s statistiska meddelande SSM 021:0204.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Ingen redovisning p.g.a. totalundersökning.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Uppgiftsinsamling sker kvartalsvis. Publiceringen sker såväl kvartalsvis som årsvis.

3.2 Framställningstid

Framställningstiden för kvartalsstatistiken är ca 5 månader och för årsstatistiken ca 8 månader.

3.3 Punktlighet

Publicering har skett enligt publiceringsplanen för Sveriges officiella statistik.

4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Från och med år 1996 har denna undersökning genomförts enligt EU-direktiv

95/64/EG, ”Om förändring av statistik över gods- och passagerarbefordran till sjöss”. Uppgifterna samlas in kvartalsvis från samtliga hamnar och lastageplatser. Tidigare undersökningar har byggts på dels uppgifter från hamnarna, inrikes varutrafik, dels uppgifter från utrikeshandelsstatistiken fördelad på transportsätt, utrikes varutrafik.

För åren 1979-1981 och 1995 har för den utrikes varutrafiken tullverkets fartygsdeklarationer använts. Före år 1974 inhämtades även den utrikes varutrafiken via enkät till hamnarna. Redovisningen skiljer sig också något från tidigare undersökningar, bl.a. har varuklassificeringen anpassats till EU:s transportstatistiska varunomenklatur NST/R.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Medlemsländerna inom EU och EES lämnar uppgifter enligt tidigare nämnda direktiv. Dessa uppgifter är jämförbara med denna undersökning.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Denna statistik kan sammanvändas med resultat från undersökningen ”Inrikes och utrikes trafik med svenska lastbilar”. Båda dessa undersökningar följer EU:s transportpolitiska varunomenklatur Nomenclature uniforme des marchandises pour les Statistiques de Transport, reviderad version (R), NST/R.

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Från och med årskiftet 2001/2002 publiceras statistiken i SIKAs Statistiska meddelanden, SSM 021, på SIKAs webbplats. Tidigare undersökningar om utrikes och inrikes trafik med fartyg finns publicerade i SCB:s serie Statistiska meddelanden, serie TK 45.

TK45 SM0103 Utrikes och inrikes trafik med fartyg första kvartalet 2001
TK45 SM0104 Utrikes och inrikes trafik med fartyg andra kvartalet 2001
SSM 021:0201 Utrikes och inrikes trafik med fartyg tredje kvartalet 2001
SSM 021:0202 Utrikes och inrikes trafik med fartyg fjärde kvartalet 2001
SSM 021:0204 Utrikes och inrikes trafik med fartyg 2001

Rapporterna finns gratis tillgängliga i pdf-format på SIKAs respektive SCB:s webbplatser.

Uppgifter redovisas även i SIKAs skrift SIKAs Kommunikationer, som ges ut fyra gånger per år. Vidare finns uppgifter redovisade i databasen på SIKAs webbplats www.sika-institute.se.

Tidigare års uppgifter över hamnstatistik finns även i SCB:s Statistisk Årsbok. Vissa uppgifter återfinns också i Eurostat och FN:s publikationer.

5.2 Presentation

Statistiken redovisas i huvudsak av text och tabeller.

5.3 Dokumentation

Ytterligare dokumentation beräknas ske under år 2002.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Grundmaterialet från Hamnstatistiken finns för tidigare årgångar lagrat på ADB-media. SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial.

5.5 Upplysningstjänster

Margareta Södergren, Programmet för Transportstatistik, SCB, 701 89 Örebro.
Telefon: 019-17 60 00